

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев 3185/2022
19.01.2023. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић, др Илије Зиндовића, Гордане Џакула и Јелене Ивановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., Општина ..., чији је пуномоћник Игор Соколовић адвокат из ..., против туженог ББ из ..., Општина ..., чији је пуномоћник Миљана Станојевић адвокат из ..., ради заштите од узнемиравања права својине, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 1635/2021 од 09.09.2021. године, у седници већа одржаној дана 19.01.2023. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 1635/2021 од 09.09.2021. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 1635/2021 од 09.09.2021. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 1635/2021 од 09.09.2021. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Основног суда у Сурдулици П 627/2020 од 25.02.2021. године у првом ставу изреке, којим је одбијен тужбени захтев којим је тужилац тражио да се туженом забрани да пролази пешице, мотокултиватором, трактором, запрежним колима и да прогања стоку преко дела парцеле .. КО ..., у мерама и границама наведеним у том ставу изреке првостепене пресуде. Ставом другим изреке, иста пресуда је преиначена у делу одлуке о трошковима поступка садржане у другом ставу изреке тако што је обавезан тужилац да на име трошкова парничног поступка исплати туженом износ од 461.660,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права. Тужилац је предложио да се о његовој ревизији одлучује на основу члана 404. ЗПП (посебна ревизија), ради разматрања правних питања од општег интереса и питања у интересу равноправности грађана, као и ради уједначавања судске праксе.

Ревизија предвиђена одредбом члана 404. ЗПП може се изјавити само због погрешне примене материјалног права. Због тога су наводи ревидента о учињеним

битним повредама одредаба парничног поступка без утицаја на одлуку о дозвољености његове посебне ревизије.

Поднетом тужбом тражена је заштита од узнемиравања права својине тужиоца на делу парцеле .. КО ..., тако што ће се туженом забранити да пролази пешице, пољопривредним машинама и запрежним колима преко означеног дела наведене парцеле, као и да преко тог дела врши прогон стоке. Реч је о тужби предвиђеној чланом 42. Закона о основама својинскоправних односа (негаторна тужба).

У поднетој ревизији није изложено правно питање које је од општег интереса или је у интересу остваривања равноправности грађана, а по оцени Врховног касационог суда такво питање у овом спору и не постоји. Уз ревизију нису приложене правноснажне пресуде донете у истим или битно истоветним чињенично-правним споровима које би, због другачијег пресуђења, указивале на потребу одлучивања ради уједначавања судске праксе.

С`тога, по оцени Врховног касационог суда, нема места одлучивању о посебној ревизији тужиоца из разлога који су у њој наведени.

Нема места одлучивању о тужиочевој посебној ревизији ни ради новог тумачења материјалног права. Негаторна тужба искључена је у случајевима када је треће лице овлашћено да узнемирава власника или претпостављеног власника у мирном коришћењу ствари, односно у свим случајевима у којима је власник или претпостављени власник дужан да трпи туђе утицаје на своју ствар. У конкретном случају, нижестепени судови су утврдили (чињенично стање не може бити предмет испитивања ревизијског суда приликом одлучивања о посебној ревизији) да су тужени и његови правни претходници део тужиочеве парцеле у означеним мерама и границама користили дуже од 20 година за пролаз пешице, пољопривредним машинама и запрежним колима, као и за прогон стоке, из чега следи да је право стварне службености стечено одржајем (члан 54. став 1. Закона о основама својинско-правних односа). Право стварне службености је право власника једне непокретности (повласно добро) да за потребе те непокретности врши одређене радње на непокретности другог власника (послужно добро), или да захтева од власника послужног добра да се уздржава од вршења одређених радњи које би иначе имао право вршити на својој непокретности (члан 49. став 1. Закона о основама својинско-правних односа). Зато тужени, вршењем права стварне службености - стварног права на туђој ствари стеченог одржајем, не врши неосновано узнемиравање тужиоца - власника послужног добра.

Тачни су наводи ревидента да се право стварне службености не може стећи одржајем, ако је вршено злоупотребом поверења власника или држаоца послужног добра, силом, преваром или ако је службеност уступљена до опозива (члан 54. став 2. Закона о основама својинско-правних односа). Међутим, разлози на којима тужилац заснива став да тужени није могао одржајем стећи право стварне службености - да је на бази реципроцитета имао право службености пролаза преко парцеле .. у власништву туженог, које му је он онемогућио изградњом ограда и подношењем тужбе за утврђење тог права, немају значаја у овом спору. Ови наводи су супротни судском поравнању П 4012/10 од 10.07.2012. године којим је утврђено да тужени нема право службености

пролаза пешице и на неки други начин преко парцеле .. КО ... и којим се обавезао да убудуће неће пролазити преко дела означене парцеле.

Из наведених разлога, на основу члана 404. ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке.

Тужиочева ревизија није дозвољена ни на основу члана 403. став 3. ЗПП. У тужби поднетој 28.08.2009. године, са захтевом за утврђење да тужени нема право стварне службености на парцели .. КО ..., није одређена вредност предмета спора. Тужиоцу је на првом рочишту за главну расправу наложено да плати таксу за тужбу у износу од 1.900,00 динара. Тужба је преиначена два пута, први пут додавањем захтева за укидање права стварне службености и други пут променом захтева - постављањем захтева за забрану узнемиравања. У поднесцима којима су ова преиначења извршена такође није била одређена вредност предмета спора.

Одредбом члана 23. став 3. Закона о изменама и допунама Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Србије“ број 55/14) прописано је да је ревизија дозвољена у свим поступцима у којима вредност предмета спора побијаног дела прелази динарску противвредност од 40.000 евра (у привредним споровима 100.000 евра) по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе, а који нису правноснажно решени до дана ступања на снагу тог закона. С`обзиром да у тужби није одређена вредност предмета спора, иста је утврђена на основу обрачунате судске таксе за тужбу која својом висином одговара такси за тужбу у спору чија је вредност до 10.000,00 динара. Пошто је тако одређена вредност предмета спора побијаног дела очигледно нижа од динарске противвредности од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе, то тужиочева ревизија није дозвољена и зато је применом члана 413. ЗПП одлучено као у другом ставу изреке.

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**